

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА БАНКАРСТВО
СЛУЖБА ФРОНТ ОФИС

Сарајево, 13.07.2020. године

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА 06.07.2020.- 10.07.2020.

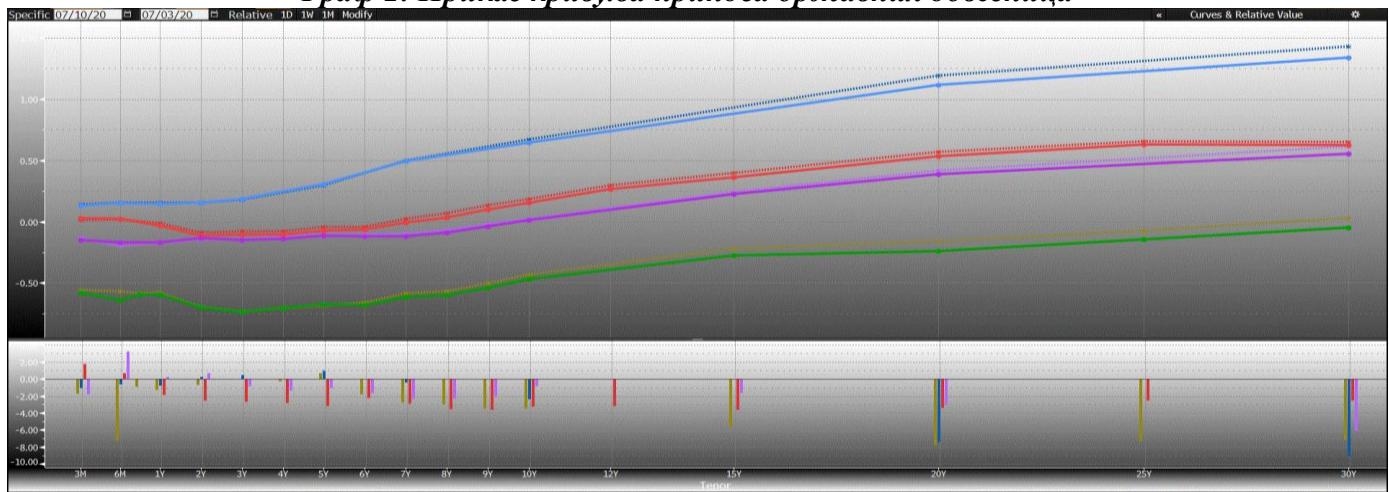
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона		САД		Велика Британија		Јапан	
	3.7.20	- 10.7.20	3.7.20	- 10.7.20	3.7.20	- 10.7.20	3.7.20	- 10.7.20
2 године	-0,68	- -0,69 ↘	0,15	- 0,15 ➔	-0,08	- -0,11 ↘	-0,13	- -0,12 ➔
5 година	-0,68	- -0,67 ↗	0,30	- 0,31 ➗	-0,04	- -0,07 ↘	-0,09	- -0,10 ↘
10 година	-0,43	- -0,47 ↘	0,67	- 0,64 ↘	0,19	- 0,16 ↘	0,03	- 0,03 ➔

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси	
	3.7.20	- 10.7.20
3 мјесеца	-0,515	- -0,558 ↘
6 мјесеци	-0,567	- -0,639 ↘
1 година	-0,548	- -0,563 ↘

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 10.07.2020. године (пуне линије) и 03.07.2020. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси сигурнијих обвезница еврозоне краћег и средњег рока доспијећа нису забиљежили битније промјене у односу на претходну седмицу, док су приноси обвезница дуже рочности смањени за 3 до 4,5 базна поена. Истовремено, приноси шпанских и италијанских обвезница су забиљежили пад између 2 и 4 базна поена. На самиту који се одржава 17. и 18. јула биће изнесени приједлози који се тичу фонда у вриједности 560 милијарди EUR, затим додатно задужење од 190 милијарди EUR за финансирање осталих политика те нацрти планова за наредни седмогодишњи буџет ЕУ. О свему наведеном би требало преговарати као о једном пакету. Уочи овог самита премијерка Финске Marin је изјавила да њена влада жeli „нижи укупни ниво“ за фонд опоравка „с бољом равнотежом грантова и кредита“ и смањењима за наредни ЕУ буџет. Овакве захтјеве су подржале Данска, Шведска, Аустрија и Холандија. Ове четири земље, такође, желе да чланице буду укључене у одобравање и дистрибуцију грантова и кредита у оквиру фонда опоравка. Предсједник Европске комисије Michel је у петак објавио да је предложени износ смањен

на 1,07 билиона EUR с претходних 1,1 билион EUR, али да је инструмент опоравка у вриједности 750 милијарди EUR остао непромијењен. Овог четвртка се одржава сједница УВ ЕЦБ на којој се не очекују промјене у монетарној политици, али су тржишни учесници у ишчекивању саопштења о погледу ЕЦБ на економију.

Европска комисија је објавила нове прогнозе према којима се очекује да ће економија Европе бити више погођена ове године и да ће за опоравак требати дужи период. **За еврозону се сада очекује контракција БДП-а од 8,7% у овој години.** Прогнозе за Француску, Италију и Шпанију су додатно смањене те се очекује контракција већа од 10%, док су за Њемачку благо побољшане на -6,3%. **За 2021. годину се очекује раст БДП-а у еврозони од 6,1%,** у Њемачкој 5,3%, у Француској 7,6%, а у Италији 6,1%. Централна банка Француске у мјесечном извјештају је навела да су економске активности само 9% испод нормалних нивоа током јуна, у поређењу с очекивањима од прије мјесец дана када се очекивало да би ова разлика могла да износи близу 12%. Због снажнијег оутпута у индустрији, услугама и грађевинарству, Banque de France је ревидирала очекивања за контракцију БДП-а у другом кварталу на 14% с ранијих 15%. Предсједник Француске Macron је направио реорганизацију Владе с циљем покушаја да се новој администрацији да нови замах за преостале двије године његовог мандата на мјесту предсједника земље, уз упоредо управљање економским падом изазваним пандемијом коронавируса. Министар финансија Француске Le Maire је изјавио да је план стимуланса прилика да Француска постане конкурентнија, али и да очекује да би број незапослених могао бити повећан за додатних 800.000. Предсједник Централне банке Француске је у годишњем писму упућеном предсједнику Macronу навео да би ЕЦБ требало да размотри циљање просјечне инфлације, којим би се дозволило толерисање периода раста цијена више од 2%. Даље се наводи да постоји „отворено питање“ да ли недовољна инфлација у времену кризе треба да буде компензована већом инфлацијом за неки период у будућности, као и да циљани ниво инфлације ЕЦБ од близу, али испод 2% не представља горњи лимит. Централна банка Италије је објавила да очекује пад БДП-а земље за око 9,5% ове године, што је лошија прогноза у односу на -9,2%, колико је очекивано прошлог мјесеца. За 2021. годину се очекује раст БДП-а од 4,8% те 2,4% у 2022. години.

Из ESM, Европског механизма стабилности, је саопштено да је договорено да се Грчкој одobre нове мјере отплате дуга у вриједности око 750 милиона EUR, као дио помоћи након програма спасавања које је ова земља прошла. Наведено је да овај новац долази од добитака које су централне банке у еврозони оствариле по основу државних обvezница Грчке те смањења каматне марже на нулу на одређене кредите еврозоне према Грчкој у овој години.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Sentix индекс повјерења инвеститора – ЕЗ	ЈУЛ -10,4	-18,2	-24,8
2.	Малопродаја – ЕЗ (Г/Г)	МАЈ -6,5%	-5,1%	-19,6%
3.	Малопродаја – Италија (Г/Г)	МАЈ -17,0%	-10,5%	-26,7%
4.	Фабричке поруџбине – Њемачка (Г/Г)	МАЈ -24,0%	-29,3%	-36,9%
5.	Индустријска производња – Њемачка (Г/Г)	МАЈ -16,9%	-19,3%	-25,0%
6.	Индустријска производња – Шпанија (Г/Г)	МАЈ -18,3%	-24,5%	-34,1%
7.	Индустријска производња – Ирска (Г/Г)	МАЈ -	-11,3%	3,7%
8.	Индустријска производња – Француска (Г/Г)	МАЈ -24,0%	-23,4%	-35,0%
9.	Индустријска производња – Италија (Г/Г)	МАЈ -30,7%	-20,3%	-43,4%
10.	Индустријске продаје – Холандија (Г/Г)	МАЈ -	-22,1%	-19,1%
11.	Прерађивачка производња – Француска (Г/Г)	МАЈ -23,6%	-25,2%	-37,9%
12.	Прерађивачка производња – Холандија (Г/Г)	МАЈ -	-12,5%	-11,0%
13.	Трговински биланс – Њемачка (у милијардама EUR)	МАЈ 7,0	7,1	3,6
14.	Трговински биланс – Француска (у милијардама EUR)	МАЈ -5,50	-7,05	-5,07
15.	Стопа инфлације – Холандија	ЈУН -	1,7%	1,1%
16.	Стопа инфлације – Ирска	ЈУН -	-0,6%	-0,8%

САД

Предсједник Феда из Бостона је изјавио да је програм позајмљивања под називом Main Street Lending Program сада у потпуности оперативан и спреман. Везано за овај програм, секретар Mnuchin је истакао да се од момента када је програм усвојен примјећује побољшање ликвидности те су и многе банке препознале изазове шокова па су већ кредитираle здраве компаније.

Потпредсједник Феда Clarida је изјавио да постоји доволно могућности за даље дјеловање те да постоји још много тога што се може урадити уколико буде потребно. Clarida је додао да постоји могућност додатних форми будућих смјерница монетарне политike које је Фед раније користио, а које могу бити размотрене у будућности уколико економији буде потребна додатна помоћ. Предсједник Феда из Даласа Kaplan је изјавио да слаби подаци о инфлацији нису изненађујући, с обзиром на то да је економија изгубила вишак слободних капацитета те би сада могао да наступи период дезинфлације, а раст се може очекивати у другој половини године. Додао је да ће у одређеном моменту бити потребно да Фед измјери тржишни утицај својих акција и да је вјероватно да ће економији бити потребна додатна фискална подршка.

Администрација предсједника Trumpа је обавјестила Конгрес да се САД повлачи из WHO, што је резултат сталних критика Бијеле куће упућених овој организацији.

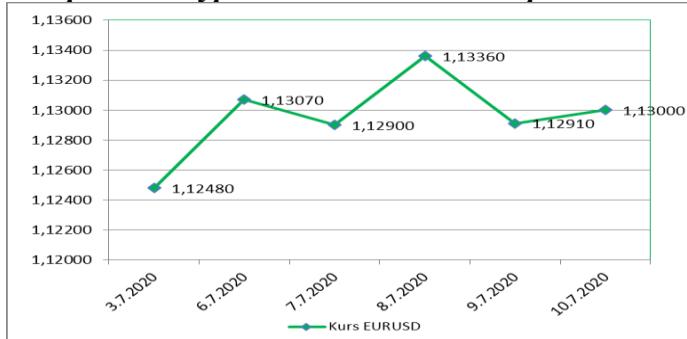
Број заражених вирусомкорона у САД је премашио три милиона, док су инфекције почеле да се развијају јужно укључујући Тексас, Флориду, Луисијану и Аризону. Предсједник Trump је најавио да ће смањити помоћ оним државама које на јесен поново не отворе школе, чиме његове одлуке постају у супротности с федералним здравственим смјерницама. С друге стране, администрација предсједника Trumpа је истакла да је програм помоћи за мала предузећа у вриједности од 660 милијарди долара забиљежио изванредан успјех јер је та иницијатива спасила 51 милион послова. Очекује се да ће предсједник Trump потписати закон о аутономији Хонг Конга. Financial Times је објавио да ова легислатива даје администрацији моћ да уводи санкције према званичницима који су оптужени да подривају полуаутономни статус Хонг Конга, као и банкама и државним ентитетима који „обављају значајне трансакције“ са њима.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI композитни индекс F	ЈУН	-	47,9
2.	MBA број апликација за хипотекарне кредите	3. јул	-	2,2%
3.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	4. јул	1.375.000	1.314.000
4.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ	27. јун	18.800.000	18.062.000
5.	Bloomberg повјерење потрошача	5. јул	-	42,9
6.	PPI производњачке цијене (M/M)	ЈУН	0,4%	-0,2%
				0,4%

USD је депрецирао у односу на EUR те је курс EURUSD забиљежио раст с нивоа од 1,12480 на ниво од 1,1300.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

The Sunday Times је објавио вијест да је гувернер BoE Bailey послао писмо банкарима у којем је навео да су негативне каматне стопе један од потенцијалних алата који се активно разматра. То је једна од опција уколико додатни стимуланси буду потребни како би се инфлација вратила на ниво од 2%, иако би то био значајан оперативни подухват за компаније којима би требала једна година да ажурирају оперативне системе и уговоре. Финансијска индустрија појачава пристике на ЕУ да осигура приступ лондонском финансијском тржишту, упозоравајући на велике поремећаје који се могу десити уколико трговински преговори унутар Брегзита не буду постигнути до краја септембра. У саопштењу Асоцијације финансијских тржишта ЕУ је наведено да је крај трећег квартала од важности за клирингшке куће у Лондону, попут London Stock Exchange Group Plc, које би требало да започну са затварањем чланства у ЕУ компанијама.

Влада Велике Британије је објавила нови стимултивни програм помоћи у вриједности од 30 милијарди фунти с циљем стимултивних мјера намијењених за превенцију незапослености, укључујући и циљано смањење пореза и нове подршке шеме запошљавања. Овај пакет се надовезује на вриједност фискалних мјера од 130 милијарди фунти које су уведене с циљем да Влада избегне економске утицаје пандемије. Свеукупно посматрано, ове мјере ће Владу коштати 8% БДП-а. Министар финансија Sunak је изјавио да ће Влада Велике Британије настојати да сузбије кризу незапослености кроз исплаћивање бонуса послодавцима како би поново вратили запослене на њихова радна мјеста. Ове исплате ће бити осигуране кроз хитни програм који је развијен због пандемије. Sunak је приликом обраћања у Парламенту навео да би унутар овог плана, као дио ширих мјера послодавцима било исплаћено 1.000 фунти за сваког радника који се врати на посао након што крајем октобра шема истекне. С циљем подршке тржишта некрентина, Сунак је најавио повећање прага вриједности некретнине за плаћање пореза на 500.000 фунти с претходних 125.000 фунти, с тим што се ова мјера примјењује од марта 2021. године. Трећа фаза одговора Владе на кризу биће представљена у јесењем буџету, што би се требало реализовати крајем октобра, како сматрају тржишни аналитичари.

Током седмице рејтинг агенција Moodys је упозорила да ће Велика Британија у овој години забиљежити најиштрији економски пад међу развијеним економијама, док ће учешће дуга у БДП-у бити повећан на 24%. Moody's је саопштио да ће посљедњи стимултивни пакет Владе Велике Британије, који је објављен прошле седмице, постепено помоћи у економском опоравку, али ће додати притиске на фискалну позицију земље.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI грађевински сектор	ЈУН	46,0	55,3
2.	RICS баланс цијена кућа	ЈУН	-25%	-15%
3.	Број новорегистрованих возила (Г/Г)	ЈУН	-	34,9%

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад с нивоа од 0,90126 на ниво од 0,89530, док је курс GBPUSD повећан с нивоа од 1,2483 на ниво од 1,2622.

ЈАПАН

Према непотврђеним изворима BoJ ће вјероватно задржати отприлике непромијењен став да ће се економија, чији је пад узрокован пандемијом, постепено опоравити у другом дијелу ове године, иако би страх од другог вала инфекција могао негативно утицати на прогнозе. Очекује се и објављивање кварталног извјештаја ове институције, а очекивања BoJ би могла повећати вјероватноћу да ће задржати непромијењену монетарну политику на сједници која се одржава 14. и 15. јула, након што су стимуланси повећани у марту и априлу. Ипак, очекује се да ће наведени извјештај упозорити на то да су ризици ових прогноза веома високи, а што би могло одгодити било какав опоравак како глобалног, тако и јапанског раста.

Упркос оваквим очекивањима за BoJ, истраживање Reutersa је показало да одређени број

испитаника очекује да би јапанска економија до марта слједеће године могла забиљежити најбржу контракцију у посљедњих неколико декада, што би могло приморати Владу да састави још један пакет стимуланса. Већи број учесника овог истраживања очекује да би наредни корак BoJ могао бити проширење стимуланса, али не очекују да би пандемија могла да изазове кризу у банкарском сектору ове године.

Гувернер BoJ Kuroda је изјавио да очекује да ће економија Јапана за сада вјероватно остати у тешком стању, као и да ће потрошачке цијене остати у негативној територији у долазећим мјесецима. Kuroda је поновио став да BoJ неће оклијевати да уведе додатне стимулансе уколико буде потребно. У међувремену, BoJ је смањила економске прогнозе за свих девет региона, други квартал заредом, што је прво такво смањење од колапса Lehman Brothers банке у финансијској кризи 2008. године.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Водећи индекс (прелим.)	МАЈ	79,3	79,3
2.	Коинцидирајући индекс (прелим.)	МАЈ	74,6	74,6
3.	Потрошња становништва (Г/Г)	МАЈ	-11,8%	-16,2%
4.	Индекс стварних зарада (Г/Г)	МАЈ	-0,8%	-2,1%
5.	Званичне резерве (у билионима USD)	ЈУН	-	1,383
6.	Монетарни агрегат M3 (Г/Г)	ЈУН	5,7%	7,2%
7.	Монетарни агрегат M2 (Г/Г)	ЈУН	4,4%	5,9%
8.	Поруџбине машинских алата (Г/Г) прелим.	ЈУН	-	-32,0%
9.	Поруџбине основних машина (Г/Г)	МАЈ	-16,8%	-16,3%
				-17,7%

JPY је током протекле седмице благо апрецирао у односу на EUR те је курс EURJPY забиљежио пад с нивоа од 120,95 на ниво од 120,86. JPY је апрецирао и у односу на USD те је курс USDJPY забиљежио пад с нивоа од 107,51 на ниво од 106,93.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 40,65 USD (36,20 EUR).

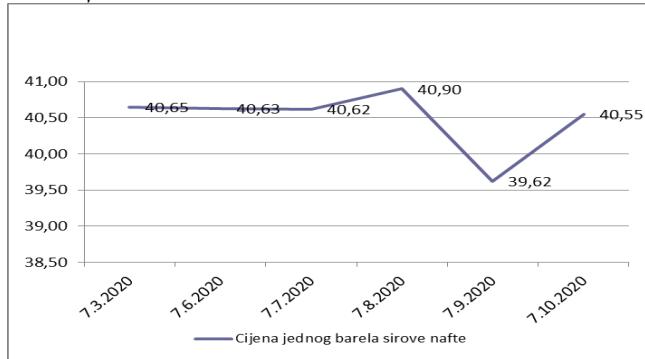
До средине протекле седмице цијена нафте је биљежила благи раст и одржавала се на нивоу преко 40 USD по барелу. Раст цијене био је ограничен забринутошћу због ширења пандемије. EIA је повећала очекивања обима производње нафте за САД у 2020. години на 11,30 милиона барела дневно, док је у јуну пројектовано да би овај податак могао износити 11,56 милиона барела дневно.

Током трговања у четвртак цијена овог енергента је забиљежила смањење након поновног раста заражених вирусом КОВИД-19 појачавајући забринутост због потенцијалне поновне блокаде економије, а што је имало већи утицај на цијену нафте него знакови опоравка тражње у САД.

Очекује се да чланице ОPEC-а, Русија, као и остали производњачи умјерено ублаже рекордно смањење обима производње које је договорено у априлу, а које је планирано до краја јула. Састанак ове групе је планиран за 15. јули, када ће ове земље разматрати да ли ће задржати смањење обима производње од 9,6 милиона барела дневно.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 40,55 USD (35,88 EUR). На седмичном нивоу цијена нафте је смањена за 0,25%.

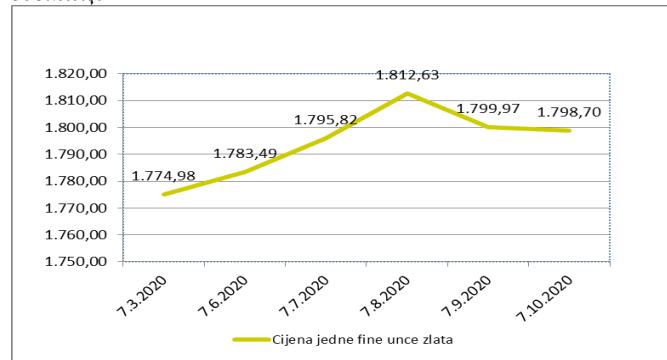
Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне фине унце злата је износила 1.774,98 USD (1.578,04 EUR). Током протекле седмице цијена злата је биљежила раст. Раст је углавном резултат појачане забринутости због ширења заразе изазване вирусом КОВИД-19 која би могла поново затворити економију. Почетком седмице раст цијене је подстакнут повећаним бројем заражених вирусом корона, што је појачало тражњу за сигурним инвестицијама, па тако и тражњу за златом. У таквим условима цијена злата се постепено приближавала нивоу од 1.800 USD по унци. Средином седмице цијена овог племенитог метала је наставила да биљежи раст те је премашен нивоу од 1.800 USD по унци, први пут од априла 2012. године. World Gold Council је објавио вијест да су ETF фондови подржани златом забиљежили раст седми мјесец заредом те су током јуна залихе злата ових фондова повећане за 104 тоне. Наредног дана цијена злата је смањена под утицајем апрецијације долара, док су инвеститори процјењивали утицаје пандемије и њен ефекат на економију. Поједини аналитичари сматрају да се цијена злата у петак консолидовала на нешто нижем нивоу, али се ипак очекује раст цијене на ниво од 1.921 USD по унци, што је ниво који је забиљежен у августу 2011. године.

На затварању тржишта у петак цијена једне фине унце злата је износила 1.798,70 USD (1.591,77 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је повећана за 1,34%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.